

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Cao Gemeenten

ons kenmerk
ECCVA/U201301403
Lbr: 13/083
CyA/LOGA 13/14

datum
24 oktober 2013

Samenvatting

Alle colleges hebben deze week een brief ontvangen van de vakbonden. In die brief geven de vakbonden hun visie op het overleg over de Cao Gemeenten. Daarnaast vragen ze gemeenten om de VNG op te roepen concrete stappen te maken in het overleg. In deze ledenbrief geven wij onze visie op het cao-overleg en op het verzoek van de vakbonden.

Het cao-overleg ligt stil omdat de vakbonden het overleg op 20 september hebben opgeschort. Dit deden ze nadat de VNG niet inging op hun ultimatum. Dit ultimatum was dat de VNG de eisen van de vakbonden zou inwilligen. Alleen als de VNG dat zou doen, wilden de vakbonden verder praten. De VNG wil het overleg graag zo snel mogelijk hervatten. Maar dat moet wel in een open gesprek over de wensen van beide partijen en niet op basis van een eenzijdig ultimatum.

De VNG wil met deze cao een begin maken aan de modernisering van de arbeidsvoorwaarden en die richten op mobiliteit, flexibiliteit en inzetbaarheid van de medewerkers. Dit is in het belang van beide partijen. Over dit principe zijn we het met de vakbonden eens. In de volgende cao wil de VNG de beloning bij gemeenten vereenvoudigen en harmoniseren, een individueel keuzebudget invoeren en de regels voor verlof en ziekte in overeenstemming brengen met de wet- en regelgeving.

De wensen van de vakbonden staan in de brief die zij deze week aan alle colleges hebben gestuurd. In deze brief staat niet altijd wat het standpunt van de VNG daarover is. Daarom staat in deze ledenbrief een overzicht van de overeenkomsten en verschillen tussen de VNG en de vakbonden. Over sommige van die wensen zijn we het al eens, over andere wensen waren we nog in gesprek en over weer andere wensen hebben we nog nauwelijks gesproken. En natuurlijk zijn er ook wensen waar we het niet over eens zijn. Wij hopen u met deze ledenbrief een duidelijker beeld te geven van het overleg.

Bij de brief van de vakbonden zit een antwoordformulier, waarmee u de VNG kan oproepen om concrete stappen te maken in het overleg. Het is, uiteraard, aan gemeenten zelf hoe hiermee om te gaan. Maar wij hopen dat als u vragen of twijfels hebt over de inzet van de VNG, u dit direct aan ons laat weten. Als u dit doet via cva@vng.nl dan maken wij een afspraak voor een gesprek. Daarnaast wijzen wij u er op dat het antwoordformulier zich beperkt tot drie algemene, voor iedereen herkenbare thema's die ook de VNG onderschrijft. Ondertekening zou echter kunnen impliceren dat u daarnaast ook achter alle wensen van de bonden staat.

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Cao Gemeenten

ons kenmerk
ECCVA/U201301403
Lbr: 13/083
CyA/LOGA 13/14

datum
24 oktober 2013

Geacht college en gemeenteraad,

De vakbonden hebben deze week een brief gestuurd naar alle gemeenten. Deze brief gaat over de Cao Gemeenten en de visie van de vakbonden daarop. De vakbonden vragen gemeenten daarnaast om de VNG op te roepen om in de onderhandelingen concrete stappen te zetten.

Dit is voor ons aanleiding om u een ledenbrief te sturen met informatie over het cao-overleg en het standpunt van de VNG. Tot nu toe hebben wij over het cao-overleg gecommuniceerd via onze website en bestuurdersnieuwsbrieven. Hierin beperken we ons meestal tot de hoofdlijnen. Nu geven wij u met deze ledenbrief uitgebreidere informatie.

In deze ledenbrief krijgt u informatie over:

- Waarom het cao-overleg is stilgelegd
- De wensen van de VNG
- De verschillen en overeenkomsten tussen vakbonden en VNG
- Oproep van de vakbonden en reactie VNG

1. Waarom het cao-overleg stil ligt

Het College voor Arbeidszaken (CvA) van de VNG onderhandelt met de vakbonden over de Cao Gemeenten. Het CvA heeft dertig leden: burgemeesters, wethouders en gemeentesecretarissen. Een onderhandelingsdelegatie van negen personen voert de onderhandelingen.

De laatste Cao Gemeenten liep af op 1 januari 2013. We hebben ruim vijf maanden over een nieuwe cao overlegd. Op 5 april wisselden de VNG en de bonden de inzetbrieven uit en op 20 september schortten de vakbonden het overleg op omdat de VNG niet inging op het ultimatum dat ze stelden. Na het overleg op 5 april en een overleg op 28 juni was dit het derde overlegmoment.

De VNG begint graag zo snel mogelijk weer aan het cao-overleg. Wij willen in het overleg concrete afspraken maken, over zowel onze wensen als die van de vakbonden. Hierbij wil de VNG alle afzonderlijke wensen in hun onderlinge samenhang bekijken. De vakbonden eisten op 20 september dat we eerst hun eisen zouden inwilligen. Daar zijn wij niet op ingegaan. In het overleg met de vakbonden willen we naar oplossingen zoeken waar beide partijen achter staan, maar dat kan pas als de vakbonden weer verder willen praten.

2. Wat zijn de wensen van de VNG

De VNG en de vakbonden zijn het cao-overleg begonnen met een gezamenlijke analyse van de opgaven voor gemeenten. De situatie die de vakbonden in hun brief schetsen is daarom heel herkenbaar: door bezuinigingen nemen de instroom en de doorstroom af en vergrijst het gemeentepersoneel nog sneller. Ook over de oplossingsrichting zijn we het eens: we moeten investeren in de inzetbaarheid, mobiliteit en flexibiliteit van medewerkers.

Dit gedachtegoed stond al centraal in de vorige cao en hebben we bekrachtigd in de *Werkgeversvisie Cao van de Toekomst*, en in de *Verklaring van Ede* die we met de bonden hebben opgesteld. De VNG wil in deze cao de eerste stap zetten naar de Cao van de Toekomst en afspraken maken over de harmonisatie en modernisering van beloning en over een individueel keuzebudget. Hiernaast wil de VNG de gemeentelijke regeling voor verlof bij ziekte in overeenstemming brengen met de wet- en regelgeving.

Veel van de wensen van de vakbonden passen in onze visie op de cao van de toekomst. Maar niet allemaal en ook niet altijd precies op de manier waarop de vakbonden het willen. De VNG wil een modern cao-overleg: niet onderhandelen vanuit vooraf ingenomen standpunten maar samen zoeken naar oplossingen voor gedeelde opgaven. Een ultimatum zoals de vakbonden hebben gesteld, past daar niet bij.

3. Waar zijn de verschillen en overeenkomsten tussen VNG en de vakbonden

3.1 Kansen op werk

- De vakbonden en de VNG willen de kansen op werk voor jongeren vergroten. Hiervoor hebben de vakbonden het zogenoemde generatiepact voorgesteld: ouderen werken minder en maken zo plaats voor nieuwe, jongere medewerkers. Ook wij willen hier afspraken over maken want het generatiepact sluit aan bij wat veel gemeenten doen. Gemeenten kunnen dit soort afspraken maken om bezuinigingen en de instroom en uitstroom af te stemmen op hun personeelsopbouw, hun personeelsbeleid en hun plaatselijke arbeidsmarkt. Hiermee kunnen gemeenten die anders weinig mogelijkheden voor instroom hebben, toch ruimte creëren voor jongeren. Maar de vakbonden willen dit alleen in hun variant. Zij willen dat alle medewerkers vanaf een bepaalde leeftijd recht hebben om minder te gaan werken met een gedeeltelijke looncompensatie. Dat kan de VNG niet afspreken. Het recht om minder te werken wordt dan een doel op zich, een

soort deeltijd-VUT. Voor de VNG gaat het juist om de instroom van jongeren. Dat ouderen minder gaan werken kan in bepaalde gevallen het middel zijn om dat te bereiken, maar niet overal.

- De VNG en de vakbonden willen beide kansen bieden voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. We bereiden samen met de vakbonden pilots voor over functiecreatie voor arbeidsgehandicapten. De VNG heeft al met het Rijk afgesproken dat de gemeenten vanaf 2015 elk jaar 433 nieuwe arbeidsplaatsen voor arbeidsgehandicapten maken. Omdat we deze afspraak al hebben gemaakt, is het nauwelijks aan de orde geweest in het cao-overleg, maar er lijkt hier geen verschil van inzicht te zijn.
- Een wens van de vakbonden is dat medewerkers minder tijdelijke aanstellingen achter elkaar kunnen krijgen: het 'terugdringen van onzeker werk'. Het kabinet bereidt hierover een wetswijziging voor, maar vanwege de bijzondere rechtspositie van ambtenaren geldt die niet voor gemeenten. Toch hebben wij al tegen de vakbonden gezegd dat we serieus kijken of we ook voor gemeenteambtenaren soortgelijke regels kunnen maken. Wat we niet willen, is het moeilijker maken om mensen via payroll in te zetten. Dat is namelijk een keuze van gemeenten en medewerkers zelf en kan je niet per cao regelen. Op dit punt krijgen de vakbonden misschien niet precies waar ze op inzetten, maar we komen toch een heel eind.
- We hebben al met de vakbonden afgesproken een landelijk kennis- en mobiliteitsplatform op te zetten. En we hebben afgesproken dat elke medewerker binnen vijf jaar een startkwalificatie heeft, eventueel met EVC-trajecten. Hierin zijn geen verschillen tussen de VNG en de vakbonden.

3.2 Betere beloning

Over de beloning lopen de meningen tussen de VNG en de vakbonden meer uiteen, maar niet zo ver als de brief van de vakbonden doet vermoeden.

De financiële armslag van gemeenten neemt drastisch af. Dat onderkennen de vakbonden. Maar de VNG hanteert, geen 'nullijn'. In tegenstelling tot andere medewerkers in het openbaar bestuur, hebben gemeenteambtenaren nog in 2011 én in 2012 een structurele loonsverhoging gekregen. Dat deze loonsverhogingen geen gelijke tred houden met de inflatie is uiteraard zuur, maar hierin zijn gemeenteambtenaren geen uitzondering. Een groot deel van de Nederlandse bevolking heeft hiermee te maken.

Hiernaast hebben de overheidswerkgevers onlangs afspraken gemaakt waardoor zij eraan bijdragen dat gemeenteambtenaren netto meer loon krijgen. De werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers bij de overheid hebben op de pensioentafel een afspraak gemaakt waardoor de pensioenpremies vanaf volgend jaar fors dalen. Het grootste deel van die daling komt ten goede aan de medewerkers. Zij hoeven minder pensioenpremie te betalen en

houden daardoor vanaf 2014 2% meer netto loon over. Slechts een klein deel van het voordeel gaat naar de werkgevers. De werkgevers zijn hiermee akkoord gegaan, terwijl zij toch de grootste bijdrage (70%) aan die premies hebben bijgedragen. Het is dus een nettoloonstijging die de werkgevers grotendeels financieren.

Ook voor deze cao hanteert de VNG geen 'nullijn' maar een loonsombenadering. Als er ergens in de arbeidsvoorwaarden extra ruimte ontstaat, kan die worden ingezet voor een loonsverhoging. De VNG wil graag samen met de vakbonden zoeken naar mogelijkheden daarvoor. De bronnen die de vakbonden noemen zijn daarbij ook voor de VNG onderwerp van gesprek: de verlaging van de premie voor het arbeidsongeschiktheidsfonds (aof) en het geld dat werkgevers overhouden door de lagere pensioenpremies.

Waar de VNG en de vakbonden sterk van mening verschillen is de ruimte voor een structurele loonsverhoging. De inkomsten uit het gemeentefonds stijgen in 2014 en daarom willen de vakbonden in datzelfde jaar een structurele loonsverhoging. Het gemeentefonds daalt echter in 2015 weer. Een structurele loonsverhoging in 2014 zou ook in de jaren erna doorwerken en zou onverantwoord financieel beleid zijn.

Voor dit onderwerp geldt: de gemeentelijke werkgevers onderkennen dat de koopkracht van gemeenteambtenaren onder druk staat, maar dat geldt ook voor de financiën van gemeenten. We willen graag verder praten over de mogelijkheden voor een bescheiden koopkrachtverbetering maar niet met het uitgangspunt dat we de inflatie moeten bijhouden.

3.3 Respect en waardering

- Ontslagen gemeentelijke medewerkers krijgen als hun WW afloopt een aansluitende uitkering van hun werkgever. Deze bovenwettelijke werkloosheidsuitkering loopt af als de oud-medewerker 62 jaar en 9 maanden is. Dit hebben de VNG en de bonden in 2008 afgesproken. De afspraak was onderdeel van een nieuwe regeling voor de bovenwettelijke werkloosheidsuitkering, met een nieuw evenwicht in rechten en plichten van de medewerker. De gedachte erachter was, dat als men 62 jaar en 9 maanden werd, hij de zogenoemde spilleeftijd voor het keuzepensioen had bereikt. Men kon dan keuzepensioen opnemen en was voor het inkomen niet langer afhankelijk van een uitkering.

Nu de AOW- en de pensioenleeftijd stijgen is 62 jaar en 9 maanden niet meer de spilleeftijd voor het pensioen en krijgen oud-medewerkers met een aansluitende uitkering een inkomensgat. De vakbonden willen daarom het artikel waarin de leeftijdsgrens staat, artikel 10d:33 lid 3, schrappen. De VNG onderkent het probleem en wil het ook oplossen. Alleen dat kost veel geld en het verandert ook het eerder afgesproken evenwicht in rechten en plichten in de regeling. Wij vinden dat als we dit oplossen, dat onderdeel moet van het totale cao-overleg, waarin beide partijen hebben kunnen onderhandelen over alle wensen van beide partijen.

- Een wens van de vakbonden is dat we de huidige regeling voor vakbondsfaciliteiten uitbreiden. Dit zodat vakbondsleden ook verlof krijgen voor nieuwe taken binnen de vakbond. Het gaat om aanzienlijke aanspraken (ongeveer een zevende van de arbeidsduur) en daarom wil de VNG niet zomaar het vakbondsverlof naar deze nieuwe groepen uitbreiden. Maar de VNG is bereid om te zoeken naar een betere verdeling van faciliteiten over de verschillende taken van kaderleden. Hierover praten we graag verder met de vakbonden.
- De vakbonden willen dat de gemeenten geen uitvoerende taken uitbesteden. De VNG staat hierin neutraal: het is een politieke keuze van gemeenten zelf welke taken ze uitvoeren en welke ze uitbesteden. De VNG kan hierover geen afspraken met de vakbonden maken.

3.4 Ultimatum vakbonden

Het ultimatum dat de vakbonden op 20 september stelden, was:

1. Het generatiepact in de variant van de vakbonden: elke medewerker heeft vanaf een bepaalde leeftijd recht om minder te werken met looncompensatie.
2. Een structurele loonsverhoging in 2014.
3. Het schrappen van artikel 10d:33 lid 3, de leeftijdsgrens voor de aansluitende werkloosheidsuitkering.

De vakbonden wilden dat de VNG alvast beloofde om alle drie eisen in te willigen. Op dat moment was het voor de VNG niet duidelijk hoe deze drie eisen zich verhielden tot hun andere wensen, en aan welke wensen van de VNG de vakbonden tegemoet wilden komen. Totdat de vakbonden bereid zijn het overleg voort te zetten, komen we dit ook niet te weten.

4. Oproep aan de VNG?

Bij de brief van de vakbonden zit een oproep aan de VNG om concrete afspraken te maken. De vakbonden willen dat u de oproep ondertekent en naar hen stuurt.

De VNG betreft de leden zo nauw mogelijk bij de voorbereidingen en het overleg over de cao's. De VNG heeft de inzet bepaald in een uitgebreide en langdurige samenwerking met gemeenten. Wij informeren de leden regelmatig over de voortgang van het overleg en nodigen hen daarbij uit om te reageren. Door een goede afstemming tussen de VNG en de leden zorgen we ervoor dat we als gemeentelijke werkgevers vanuit een gedragen, eenduidige visie kunnen onderhandelen. Mocht u vragen of twijfels hebben over de inzet van de VNG dan nodigen wij u ook nu weer uit om ons dat te laten weten. U kunt dit doen via cva@vng.nl. Wij maken dan een afspraak voor een gesprek.

De oproep is aan de VNG, om op het overleg tot concrete afspraken te komen. Wij willen dit nog steeds, maar daarvoor moeten de vakbonden wel eerst bereid zijn om het overleg voort te zetten. De vakbonden willen dat wij eerst hun eisen inwilligen en daarna verder praten. Dit zou volgens

ons niet leiden tot een gelijkwaardig cao-overleg.

De oproep is niet geheel duidelijk. In het voorblad van de oproep staat een overzicht van de wensen van de vakbonden, maar de oproep zelf gaat alleen over drie algemene thema's: 'kansen op werk', 'betere beloning' en 'respect en waardering'. Zoals we in deze brief schreven, ondersteunen we deze thema's maar niet altijd de manier waarop de vakbonden die invullen. Zouden gemeenten de oproep ondertekenen, dan is het niet duidelijk of ze alleen achter de algemene thema's staan of ook achter de specifieke wensen van de vakbonden.

Naar onze mening is daarom de oproep onnodig en zou hij tot onduidelijkheid leiden. Mocht u toch de oproep tekenen, dan ontvangen wij graag een kopie daarvan. Ook dit kan via <mailto:cva@vng.nl>.

Hoogachtend,
College voor Arbeidszaken van de VNG

Mw. mr. S. Pijpstra
Secretaris

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.